

GŁÓWNY INSTYTUT GÓRNICWA

40-166 Katowice, Plac Gwarków 1, skrytka pocztowa 3672
Telefon centrali: 581-631÷9 Fax: 596-533 e-mail: gig@boruta.gig.katowice.pl
Rachunek bankowy: BPH S.A. I O/Katowice nr 10601220-320000275674
Regon 000023461 NIP 634-012-60-16 GIG jest płatnikiem VAT
Posiadamy wdrożony system zarządzania jakością spełniający wymagania normy
PN-ISO 9001: 1996 potwierdzony certyfikatem PCBC

numer certyfikatu
203/1/98

Zakład: Zakład Badań Ekonomicznych i Społecznych

DOKUMENTACJA pracy badawczo-usługowej

Zleceniodawca: Urząd Gminy Zawiercie

Tytuł dokumentacji:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZAWIERCIE

Nr zlecenia: 42658979 – 360
Nr komputerowy pracy w GIG:

z dnia: 10.11.1999 r.
42658979 – 360

Data rozpoczęcia pracy:
Data zakończenia pracy:

10.11.1999 r.
30.07.2000 r.

pieczętka i podpis
kierownika pracy

pieczętka i podpis
kierownika zakładu

stro
na
1

Słowa kluczowe:

Obszar badań	Dziedzina badań	Przedmiot badań	Rodzaj zjawiska (zdarzenia)	Rodzaj wyniku badań
Ekonomia	Zarządzanie	Region	Restrukturyzacja	Sposób postępowania

Zespół Autorski:

Stopień – imię i nazwisko (podpis)

dr Konrad TAUSZ

mgr Andrzej KROWIAK

mgr Krystyna NOWAKOWSKA

mgr inż. Krzysztof GRALIKOWSKI

W odniesieniu do niniejszej dokumentacji Główny Instytut Górnictwa zastrzega sobie wszelkie prawa autorskie w zakresie publikacji, wynalazczości i wdrożeń.

Stopień ochrony dokumentacji:*)

ogólnodostępna	do wykorzystania w zakładach GIG	do wykorzystania za zgodą kier. zakładu	do wykorzystania za zgodą N. Dyr. lub Z-cy N. Dyr.
----------------	----------------------------------	---	--

*) niepotrzebne skreślić

Dokumentację otrzymali: Zarząd Gminy Zawiercie (2 egz.)
GIG (1 egz.)

Wypełnia Archiwum:

Ilość:

str/kart	zał.	tab.	rys.	fot.
----------	------	------	------	------

Nr inwentarzowy:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZAWIERCIE

lipiec 2000

Spis treści

1	
METODOLOGIA TWORZENIA	
STRATEGII GMINY ZAWIERCIE.....	2
1.1. Definicja Strategii.....	3
1.2. Zadania strategii gminy.....	4
1.3. Procedura tworzenia Strategii.....	5
2	
STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZAWIERCIE.....	13
2.1. Podstawy strategii.....	14
2.2. Wizja Gminy / Miasta Zawiercie.....	15
1.4. Misja.....	17
1.5. Obszary strategiczne.....	17
1.6. Strategie działania.....	18

WIZJA MIASTA ZAWIERCIE

Miasto harmonijnego rozwoju,
przyjazne dla ludzi i środowiska

MISJA MIASTA ZAWIERCIE

Zawiercie miasto atrakcyjnych
perspektyw dla przedsiębiorczości, aktywności
społeczno-kulturalnej, ekorozwoju i warunków
życia mieszkańców

Niniejsza „Strategia Rozwoju Gminy Zawiercie” została wypracowana wspólnie przez Zespół Badawczy Głównego Instytutu Górniczego i Ekspertów Lokalnych, reprezentujących różne środowiska społeczno-gospodarcze, polityczne i zawodowe Gminy Zawiercie.

Współdziałanie ekspertów lokalnych w tworzeniu strategii stwarza (naszym zdaniem) szansę, że będą się oni identyfikować z treścią zapisów tej strategii, a nawet wprowadzać niezbędne uzupełnienia i modyfikacje, wynikające ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, jak i w jej otoczeniu: strategia ma bowiem charakter otwarty i dynamiczny.

Partnerski sposób tworzenia strategii powinien zaowocować nie tylko bezproblemową akceptacją tego dokumentu, ale i jego konsekwentnym wdrażaniem.

Już sam etap tworzenia strategii zapoczątkował proces integracji lokalnej, a indywidualne pomysły i opinie zostały przekształcone w cenny, zbiorowy konsensus, w postaci konkretnych celów strategicznych i zadań realizacyjnych.

Autorzy opracowania mają nadzieję, że konsensus ten pozwoli władzom samorządowym realizować zapisy strategii bezkonfliktowo i przy dużym poparciu społecznym.

Autorzy

1

METODOLOGIA TWORZENIA STRATEGII GMINY ZAWIERCIE

1.1. DEFINICJA STRATEGII

STRATEGIA oznacza koncepcję funkcjonowania miasta (gminy) w dłuższym okresie czasu, tj. w perspektywie 10÷15 lat. Zawierać ona powinna główne cele rozwojowe miasta (gminy), środki prowadzące do ich realizacji, a także sposoby i reguły zachowania podmiotów zaangażowanych w jej realizację. Strategia powinna koncentrować się na podstawowych i najważniejszych problemach miasta (gminy), warunkujących jego rozwój społeczny i gospodarczy.

Rysunek 1. System planowania w gminie.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY –

to koncepcja systemowego działania władz gminy, która polega na:

- formułowaniu zbioru perspektywicznych celów rozwojowych i ich modyfikacji w zależności od zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych,
- określaniu potrzebnych zasobów ludzkich, rzeczowych, finansowych i naturalnych, niezbędnych do realizacji przyjętych celów,
- określaniu sposobów postępowania (reguł działania, dyrektyw) zapewniających realizację przyjętych perspektywicznych celów rozwojowych oraz optymalne wykorzystanie i rozmieszczenie przestrzenne zasobów.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY powinna dać odpowiedź na pytanie:

CO NALEŻY ZROBIĆ,

aby gmina funkcjonowała i rozwijała się w przyszłości w celu optymalnego zaspokojenia zbiorowych potrzeb lokalnej społeczności ?

1.2. ZADANIA STRATEGII GMINY

Zadaniem strategii jest stworzenie podstaw do:

- sprawnego, skutecznego i efektywnego zarządzania gminą przez jej władze, tak w dłuższym, jak i w krótkim horyzoncie czasu, w tym koordynowania i zapewnienia zgodności działań bieżących z perspektywicznymi,
- przygotowania władz samorządowych do działań w sytuacji niepewności i ryzyka, wynikających ze zmieniających się uwarunkowań rozwojowych,
- stwarzania warunków do przełamywania barier rozwojowych, a także eliminowania (minimalizowania) różnorodnych konfliktów pojawiających się w toku rozwoju gminy,
- pozyskiwania przez władze gminne środków finansowych ze źródeł zewnętrznych (np. banków, prywatnych i publicznych inwestorów krajowych i zagranicznych, zagranicznych organizacji pomocowych, fundacji itp.) na realizację przewidzianych w strategii przedsięwzięć inwestycyjnych,
- promocji gminy i stymulowania rozwoju lokalnej gospodarki.

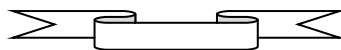

1.3. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII

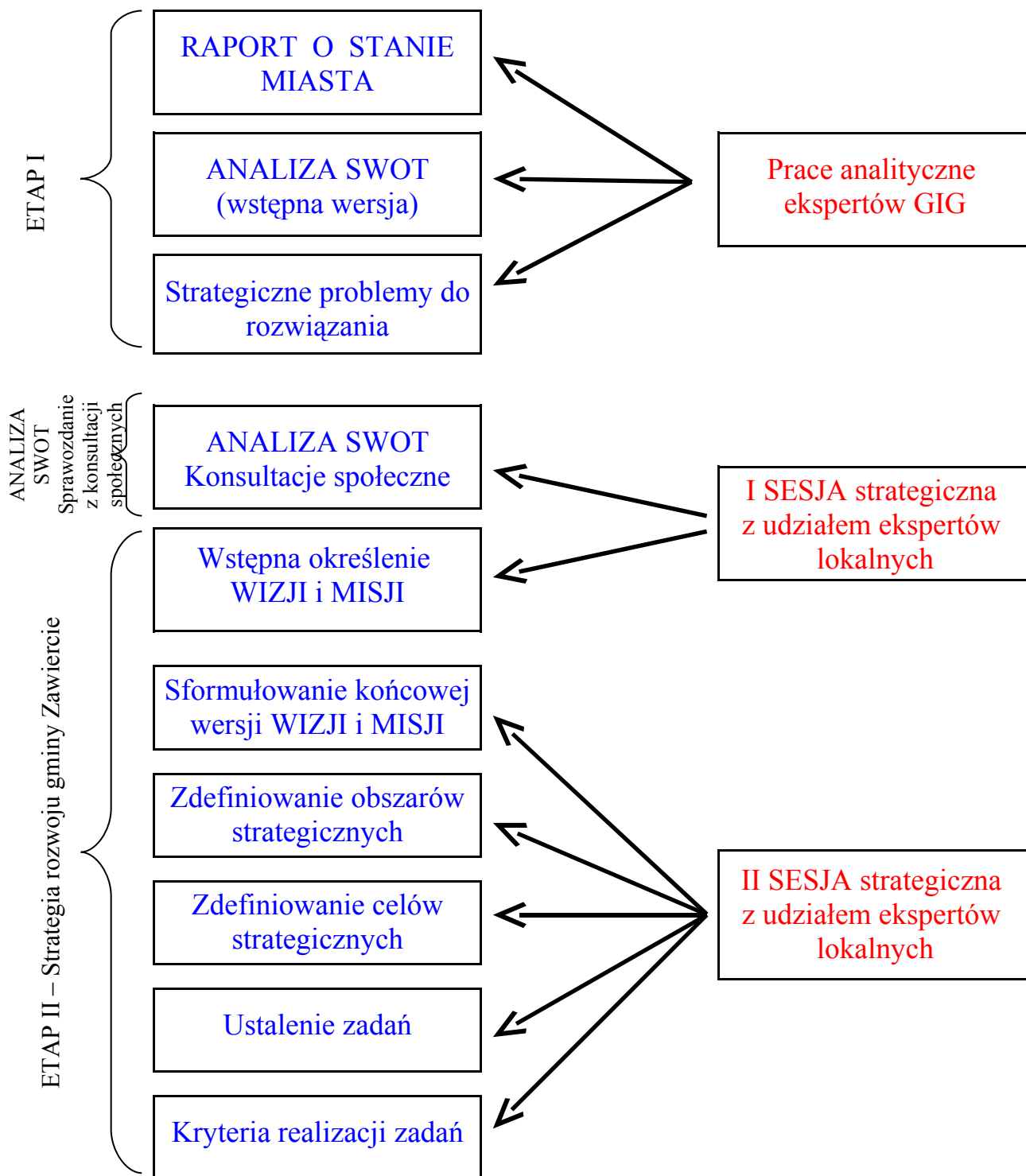
Przy konstruowaniu Strategii Rozwoju Gminy Zawiercie wykorzystano metodę PLANOWANIA PARTYCYPACYJNEGO, opartą o Sesję Strategiczną, czyli formę aktywnego współdziałania zespołu badawczego Głównego Instytutu Górnictwa z ekspertami lokalnymi, reprezentującymi lokalną społeczność.

Schemat realizacji poszczególnych etapów nad strategią, z udziałem ekspertów lokalnych, przedstawia rysunek 2.

Syntetyczne natomiast ujęcie budowy właściwej strategii rozwoju Gminy Zawiercie zobrazowano w postaci tzw. „drzewa celów rozwojowych” (patrz rys. 3).

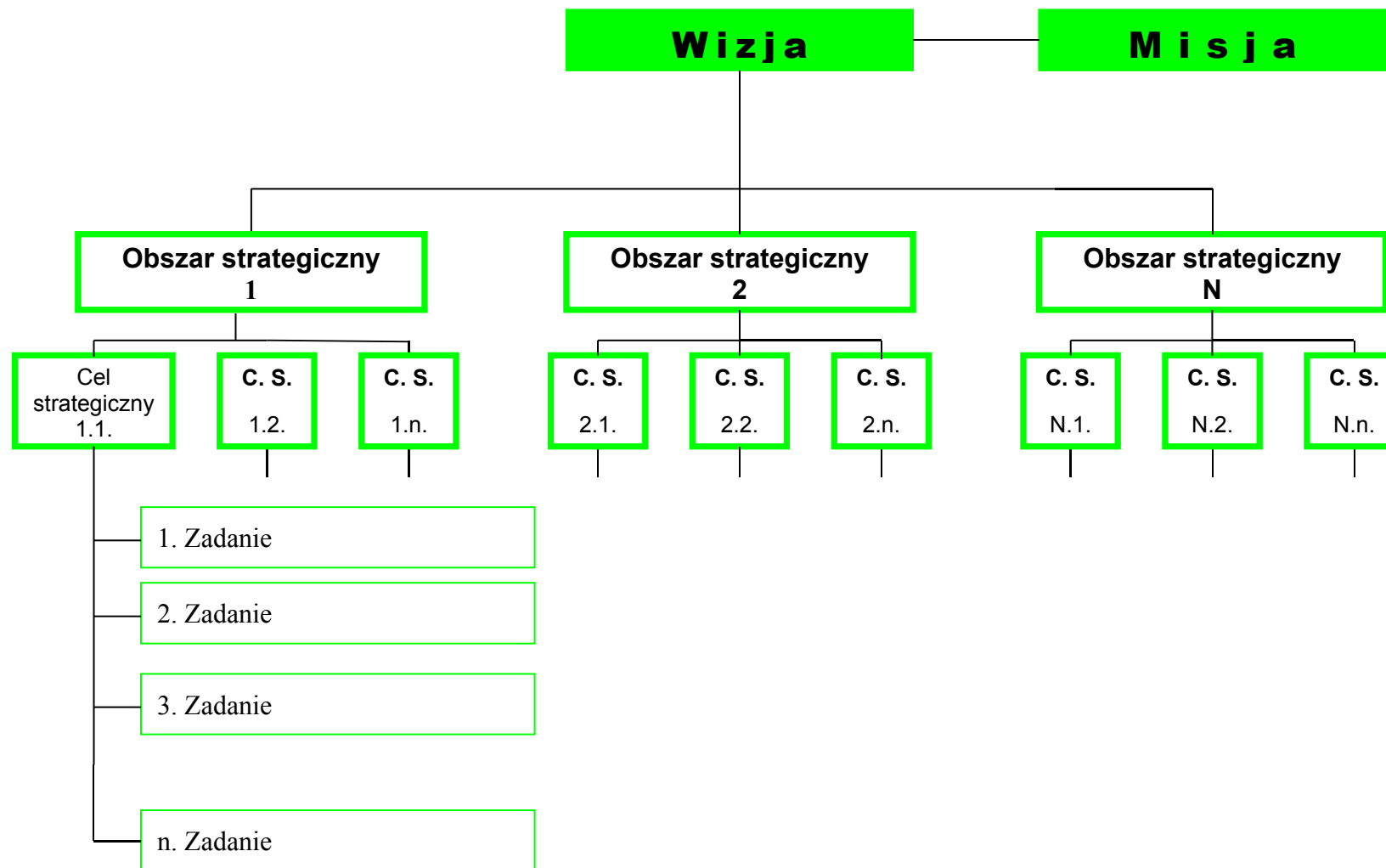

Rysunek 2. Schemat realizacji poszczególnych etapów przy opracowywaniu strategii gminy Zawiercie.

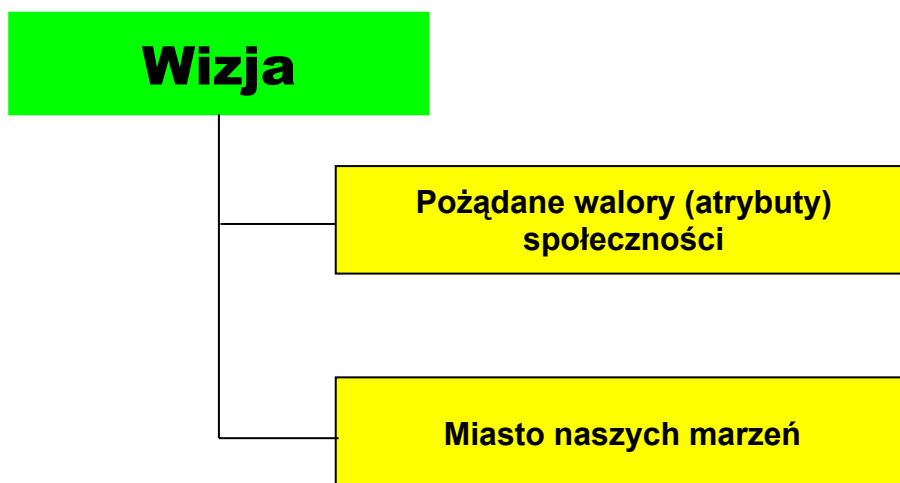
Rysunek 3. Drzewo celów rozwojowych

Pierwszym etapem planowania strategicznego jest stworzenie wizji (oczekiwań-marzeń) gminy . Najogólniej rzecz ujmując – **WIZJĘ** (definicja przyjęta na potrzeby niniejszej strategii) tworzą dwa główne elementy:

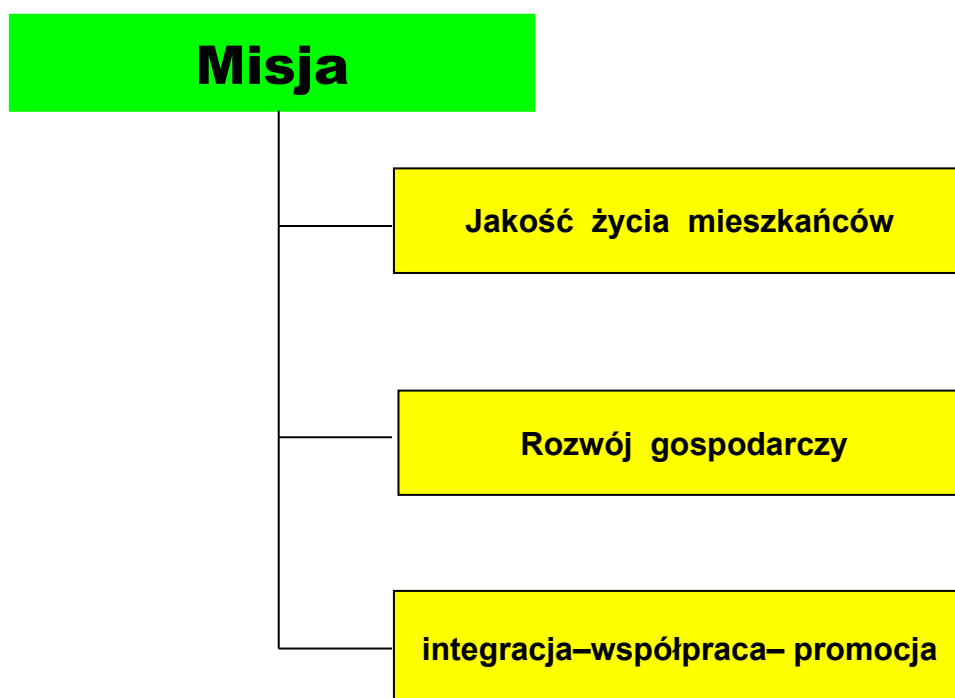
- **Pożądane walory (atrybuty) społeczności**
- **Miasto naszych marzeń** (w którym chcemy żyć, mieszkać, uczyć się i pracować oraz odpoczywać)- patrz rys. 4.

Rysunek 4. Wizja

MISJA to niejako „hasło reklamowe” danej gminy, określające kierunki rozwoju w oparciu o jej aspiracje i potencjalne zasoby społeczno-gospodarcze (patrz rys 5).

Rysunek 5. Misja

Kolejnym etapem realizacji strategii jest **wyznaczenie OBSZARÓW STRATEGICZNYCH**, które zdefiniowano w części ANALIZA SWOT.

O B S Z A R Y A N A L I Z Y S W O T

ŚRODOWISKO NATURALNE

SPOŁECZEŃSTWO

EDUKACJA

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

TURYSTYKA I REKREACJA

GOSPODARKA

RELACJE WŁADZA – SPOŁECZEŃSTWO

Wśród wyznaczonych, ośmiu obszarów dokonano hierarchizacji, ustalając w efekcie pięć strategicznych obszarów dla rozwoju Gminy Zawiercie.

W ramach wybranych obszarów zdefiniowano **CELE STRATEGICZNE**, jako główne kierunki rozwoju Gminy Zawiercie.

Dla każdego z celów strategicznych określono konkretne **zadania** realizacyjne, wykorzystując poniższy schemat (tab. 1).

Dla poszczególnych zadań opracowano schemat w formie tabelarycznej, według którego dokonuje się odpowiednich zapisów charakteryzujących realizację każdego z zadań ukierunkowanych na:

- zasoby organizacyjne, ludzkie i kadrowe,
- harmonogram działań
- narzędzia realizacji
- źródła finansowania
- odpowiedzialność

Kartę zadania prezentuje kolejna tabela (2)

TABELA 1

CELE STRATEGICZNE I ZADANIA W OBSZARZE

.....

.....

Cele strategiczne max. 3	w tym: zadania (wskazać do 3 – max. do 5)				
	1	2	3	4	5
1.					
2.					
3.					

Tabela 2

KARTA ZADANIA

OBSZAR STRATEGICZNY:

CEL STRATEGICZNY

Zadania (tytuł)	Realizator zadania (odpowiedzialny)	Harmonogram	Budżet w tys. zł	Źródło finansowania	Przewidywane efekty (w postaci mierników) – zał. 5/1	Uwagi
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

Uwaga: 1) Rozpisz wcześniej wskazane zadania (do 3 – max. 5) w tab.4

Do opisu efektów, przewidzianych do uzyskania w ramach poszczególnych zadań, opracowano bazowy zestaw mierników (zał. Nr 1). Zestaw tych mierników może być również użyteczny przy zarządzaniu procesem wdrażania strategii rozwoju Gminy Zawiercie.

Zał. 1

Mierniki / kryteria rozwoju

A. WYMIERNE

1. Liczba tworzonych miejsc pracy
2. Ograniczenie bezrobocia, w tym głównie grup:
 - bezrobotnych absolwentów
 - byłych pracowników restrukturyzowanych zakładów (m.in. hutników)
 - osób nie posiadających prawa do zasiłku
3. Poprawa struktury kształcenia i doksztalcania
4. Poprawa poziomu wykształcenia mieszkańców
5. Zwiększenie dochodów własnych miasta
6. Wielkość dochodów i wydatków na jednego mieszkańca
7. Udział wydatków inwestycyjnych w całkowitych dochodach gminy
8. Wzrost dochodów budżetu miasta z tytułu podatków:
 - od osób fizycznych
 - od osób prawnych
9. Liczba oddawanych mieszkań
10. Wzrost stopnia skanalizowania, zgazyfikowania
11. Wzrost liczby telefonów
12. Wielkość zainwestowanego kapitału
13. Liczba nowych podmiotów
14. Liczba i struktura podmiotów gospodarczych
15. Poprawa parametrów sieci drogowej (o twardej nawierzchni)
16. Zmniejszenie źródeł zanieczyszczenia

B. NIEWYMIERNE

1. Poprawa wizerunku gminy
2. Promocja miasta
3. Wskaźnik aprobaty społecznej
4. Ogólny poziom zadowolenia z miejsca zamieszkania
5. Stopień zintegrowania społeczeństwa z gminą (współobywatelami, Władzami, instytucjami lokalnymi).

2

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZAWIERCIE

2.1. PODSTAWY STRATEGII

Do opracowania Strategii Gminy Zawiercie wykorzystano definicję zrównoważonego rozwoju, o którym traktuje wiele porozumień międzynarodowych, jak i prawnych regulacji krajowych.

Spośród porozumień międzynarodowych wymienić należy przede wszystkim porozumienia i konwencje międzynarodowe z Rio de Janeiro („**Agenda 21**” z 1992 r.), z Lucerny („**O czyste środowisko Europy**” z 1993 r.) i Sofii („**Panuropejska Strategia Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej**” z 1995 r.).

Zapisy dotyczące zrównoważonego rozwoju zawiera art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przyjętej w ogólnonarodowym referendum 18 maja 1997 r. Ważne zapisy tworzące podstawę dla opracowania omawianych programów zawarte są w Ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 r., Uchwale Senatu RP w sprawie polityki ekologicznej państwa z 4 listopada 1994 r. i Uchwale Sejmu RP w sprawie polityki zrównoważonego rozwoju z 19 stycznia 1995 r.

Jednak za podstawowy dokument przy tworzeniu Strategii Rozwoju Gminy Zawiercie przyjęto *Agendę 21*, według której:

„...**Ekorozwój** to taki typ rozwoju społeczno-gospodarczego, w którym w celu zrównoważenia szans dostępu do środowiska poszczególnych społeczeństw lub ich obywateli następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych gwarantujący zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałość podstawowych procesów przyrodniczych...”.

Owo umocowanie zasady zrównoważonego rozwoju przy tworzeniu Strategii Gminy Zawiercie – wynika z wyjątkowych walorów środowiska przyrodniczo-krajobrazowego tego obszaru.

Ekorozwój miasta to praktyczne przełożenie idei zrównoważonego rozwoju na reguły (zasady), w myśl których powinno ono funkcjonować i rozwijać się. W myśl raportu Europejskiej Grupy Ekspertów ds. Środowiska Miejskiego, zasady ekorozwoju miasta sprowadzić można do czterech podstawowych reguł. Należą do nich:

- **zasada myślenia ekosystemowego**, według której miasto jest systemem cechującym się ciągłymi, wzajemnie ze sobą powiązаныmi procesami zmian,
- **zasada integracji polityki**, której istotą jest zasada subsydiarności (wzajemnego uzupełniania się) oraz podziału odpowiedzialności,

- **zasada zintegrowanego systemu zarządzania miastem**, co oznacza uwzględnianie środowiskowych, społecznych i ekonomicznych uwarunkowań i mechanizmów rozwoju miasta oraz wykorzystywanie różnorodnych instrumentów zarządzania,
- **zasada współpracy i partnerstwa**, która podkreśla, że kluczem do realizacji idei ekorozwoju miasta jest współpraca i partnerstwo między różnymi szczeblami władzy, organizacjami i grupami interesu.

Istotne też miejsce w tworzeniu Strategii Rozwoju Gminy Zawiercie ma idea „**zdrowego miasta**” wypracowana w ramach Europejskiej Konferencji Miast Ekorozwoju i Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) Regionu Europejskiego, zaadoptowana również do potrzeb gminy Zawiercie.

2.2. WIZJA GMINY / MIASTA ZAWIERCIE

Syntetycznie WIZJĘ Zawiercia ujęto następująco

MIASTO HARMONIJNEGO ROZWOJU, PRZYJAZNE DLA LUDZI I ŚRODOWISKA

Uwzględniając dwa główne elementy składowe (zgodnie z przyjętą metodologią), czyli pożądane atrybuty (walory) społeczności i oczekiwania obywateli w stosunku do przyszłości swojego miasta, sformułowano szczegółowe zapisy tej wizji.

WIZJA MIASTA ZAWIERCIE

SPOŁECZNOŚĆ – POŻĄDANE WALORY (ATRYBUTY)

- zadowolona z warunków życia w mieście,
- aktywna, zintegrowana i zorganizowana,
- identyfikująca się z regionem,
- mobilna i przedsiębiorcza,
- inwestująca w siebie,
- kreatywna, zorientowana na rozwój, elastyczna na zmiany gospodarczo-społeczne
- zamożna i wykształcona,
- myśląca odważnie, działająca rozważnie.

MIASTO – NASZYCH MARZEŃ

- Ekologiczne – o czystym i zielonym środowisku naturalnym.
- Zapewniające warunki godnego życia w zakresie mieszkań, pracy, możliwości kształcenia i odpoczynku.
- Przyjazne mieszkańcom, dające poczucie bezpieczeństwa publicznego, społecznego i socjalnego.
- Stwarzające szanse samorealizacji życiowej dla ludzi młodych.
- Skutecznie wspierające ludzi aktywnych i przedsiębiorczych w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego.
- Posiadające atrakcyjną ofertę kulturalno-rozrywkową i sportowo-rekreacyjną.
- Stwarzające możliwości kształcenia i przekwalifikowania zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami rynku pracy.
- Efektywnie wykorzystujące swoje położenie na JKCz do pełnienia roli Centrum TURYSTYCZNO-REKREACYJNEGO REGIONU.
- Stwarzające warunki do przeobrażenia zdeorientowanej obecnie społeczności „przemysłowej” w samorządną i kreatywną społeczność „poprzemysłową”.
- Zapewniające warunki do zróżnicowanego rozwoju gospodarczego (ekorozwoju), o zaawansowanych i przyjaznych środowisku technologiach.
- Promujące rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, w tym firm rodzinnych.
- Posiadające rozbudowaną infrastrukturę techniczną, zwłaszcza w zakresie komunikacji (obwodnica), telekomunikacji i gospodarki komunalnej.
- Realizujące funkcję stolicy regionu o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie administracyjnym, edukacyjnym oraz społeczno-gospodarczym.
- Posiadające atrakcyjny wizerunek.
- Dobrze zarządzane poprzez integrację społeczności lokalnej, współpracę regionalną i ponadregionalną oraz tworzenie ponad podziałami politycznymi lobbingu na rzecz rozwoju miasta.

Przy formułowaniu zapisu Wizji Zawiercia „**miasta naszych marzeń**” wykorzystano preferencje, wskazane przez ekspertów lokalnych (patrz Raport Warsztatów Sesji Strategicznej dla Gminy Zawiercie).

1.4. MISJA

MISJĘ Zawiercia rozumianą jako swoistego rodzaju „hit reklamowy miasta” sformułowano:

ZAWIERCIE MIASTO ATRAKCYJNYCH PERSPEKTYW DLA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, AKTYWNOŚCI SPOŁECZNO- KULTURALNEJ, EKOROZWOJU I WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Do określenia **misji Zawiercia** posłużyły propozycje, wskazane przez ekspertów lokalnych, pogrupowane według trzech podstawowych kryteriów lokalnych (patrz Raport Warsztatów Sesji Strategicznej dla Gminy Zawiercie).

1.5. OBSZARY STRATEGICZNE

W wyniku przeprowadzonej hierarchizacji ustalono listę kluczowych obszarów strategicznych Gminy Zawiercie.

- I. GOSPODARKA
- II. ŚRODOWISKO NATURALNE
- III. EDUKACJA
- IV. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- V. SPOŁECZEŃSTWO – INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA – RELACJE WŁADZA-SPOŁECZEŃSTWO.

Taki rozkład obszarów strategicznych oznacza, że społeczność lokalna rozwój miasta postrzega jako trwały i zrównoważony proces rozwoju gospodarczego z zapewnieniem warunków do intelektualnego i materialnego rozwoju mieszkańców, a w szczególności młodzieży.

1.6. STRATEGIE DZIAŁANIA

W poszczególnych *obszarach strategicznych* rozpracowane zostały *cele strategiczne*, a w ramach nich konkretne *zadania realizacyjne*.

Treści tych zadań realizacyjnych zawarte są w tablicach 2.5.1. – 2.5.5.

Tablica 2.5.1: Cele strategiczne i zadania w obszarze: GOSPODARKI

Cel strategiczny	Zadania
I. System monitoringu bieżącego w zakresie sytuacji gospodarczej kluczowych przedsiębiorstw miasta	<ol style="list-style-type: none">1. Opracowanie metody prowadzenia monitoringu bieżącego w tej dziedzinie oraz wprowadzenie systemu „wczesnego ostrzegania” - zwłaszcza w zakresie zmian w poziomie zatrudnienia2. Wprowadzenie zasad stałej współpracy władz samorządowych z Klubem Menadżera oraz dyrekcjami kluczowych zakładów w mieście
II. Przygotowanie oferty terenów pod inwestycje	<ol style="list-style-type: none">1. Inwentaryzacja wszystkich terenów nadających się pod inwestycje2. Uporządkowanie spraw własnościowych i przeprowadzenie podziałów geodezyjnych3. Wykonanie nowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta uwzględniającego potencjalne lokalizacje nowych przedsiębiorstw;4. Doprowadzenie do tych terenów infrastruktury technicznej5. Stworzenie bazy danych o terenach pod przyszłe inwestycje.6. Utworzenie w strukturach administracji miasta stanowiska lub funkcji profesjonalnej informacji o potencjalnych terenach do zainwestowania.7. Realizacja funkcji informacji i promocji zewnętrznej ofert terenów do zainwestowania (foldery, udziały w wystawach specjalistycznych, internet itp.);
III. Przygotowanie ofert dla przyszłych inwestorów na bazie istniejących i likwidowanych przedsiębiorstw	<ol style="list-style-type: none">1. Opracowanie katalogu zbędnych nieruchomości (inwentaryzacja)2. Uporządkowanie spraw własnościowych i przeprowadzenie podziałów geodezyjnych3. Stworzenie bazy danych o nieruchomościach do potencjalnego zagospodarowania (w tym: przez MŚP)4. Utworzenie w strukturach administracji miasta stanowiska lub funkcji profesjonalnej informacji o obiektach do potencjalnego zagospodarowania5. Realizacja funkcji informacji i promocji zewnętrznej ofert nieruchomości do zagospodarowania przez potencjalnych inwestorów (foldery, informatory, udział w specjalistycznych wystawach, internet...)
IV. Wspieranie małej i średniej przedsiębiorczości	<ol style="list-style-type: none">1. Przygotowanie oferty terenów i obiektów do wykorzystania przez MŚP2. Analiza potrzeb rynkowych i przygotowanie propozycji branż produkcyjno – usługowych3. Określenie ilości firm w poszczególnych branżach z punktu widzenia potrzeb lokalnego i ponad lokalnego rynku, opracowanie na tej bazie polityki preferencji dla wybranych branż4. Opracowanie założeń polityki podatkowej miasta sprzyjającej rozwojowi MŚP5. Opracowanie zasad stosowania i wdrożenie do stosowanie preferencyjnych stawek dzierżawy obiektów i terenów miejskich dla MŚP6. Opracowanie bazy danych o firmach i oferowanych przez nie wyrobach oraz usługach. Zorganizowanie

	<p>centrum lub funkcji informacji o lokalnych podmiotach gospodarczych.</p> <ol style="list-style-type: none">7. Zorganizowanie profesjonalnego doradztwa dla MŚP w zakresach: procedur organizacyjno – prawnych zakładania firm, źródeł pozyskania preferencyjnych kredytów i pożyczek oraz zasileń z funduszy pomocowych, prowadzenia firm itp.8. Opracowanie informatora o możliwościach kredytowych oraz innych źródłach finansowego wspierania MŚP.9. Prowadzenie promocji MŚP na rynku lokalnym i rynkach zewnętrznych (prezentacje, wystawy, foldery, internet itp.)10. Organizowanie konkursów na najlepsze wyroby i usługi oferowane przez MŚP11. Powołanie inkubatora przedsiębiorczości12. Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie małego i średniego biznesu dla przedsiębiorców (w tym: w zakresie wiedzy marketingowej, ekonomicznej i nowoczesnych metod zarządzania;13. Organizowanie cyklicznych seminariów naukowych na temat aktywizacji gospodarczej miasta i wspierania przedsiębiorczości14. Uwzględnienie w programach edukacji młodzieży problematyki przedsiębiorczości i zasad funkcjonowania rynku
V. Kreowanie miasta jako ośrodka (bazy) turystyczno-rekreacyjnej regionu Rozwój sektora usług turystycznych	<ol style="list-style-type: none">1. Określenie preferowanych rodzajów i form działalności gospodarczej w tej dziedzinie2. Wskazanie lokalizacji kompleksów turystycznych, w atrakcyjnych dzielnicach miasta3. Opracowanie kompleksowego planu tworzenia infrastruktury tego sektora4. Sformułowanie ofert lokalizacyjnych w tym zakresie i prowadzenie akcji promocyjnej adresowanej do potencjalnych inwestorów5. Stworzenie pakietów usług turystycznych adresowanych do różnych grup klientów – w tym do turystów zagranicznych.6. Pozyskiwanie środków pomocowych z Unii Europejskiej na rozwój infrastruktury wspomagającej ten sektor usług
VI. Rozwój budownictwa mieszkaniowego jako forma pobudzenia rozwoju segmentu lokalnego	<ol style="list-style-type: none">1. Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe2. Wprowadzenie udogodnień w załatwianiu spraw związanych z wydawaniem zezwoleń budowlanych3. Sformułowanie ofert dla developerów w zakresie kompleksowej realizacji budownictwa mieszkaniowego
VII. Promowanie produkcji rolnej oraz przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego	<ol style="list-style-type: none">1. Analiza potrzeb rynku lokalnego w zakresie możliwości zbytu płodów rolnych. Opracowanie propozycji profili produkcji rolniczej i ogrodniczej2. Dalsze doskonalenie organizacji i infrastruktury lokalnych rynków zbytu płodów rolnych (giełda, mini targowiska)

VIII. Tworzenie infrastruktury okołobiznesowej	<ol style="list-style-type: none">1. Powołanie Regionalnej Izby Gospodarczej2. Stworzenie ram instytucjonalnych kojarzenia potencjalnych inwestorów z lokalnymi wykonawcami3. Inicjowanie powstawania celowych konsorcjów lokalnych przedsiębiorców do wspólnego występowania w przetargach publicznych4. Nawiązanie kontaktów partnerskich z zagranicznymi miastami w obszarze współpracy podmiotów gospodarczych5. Powołanie Agencji Rozwoju Lokalnego6. Podejmowanie działań prowadzących do zwiększenie ilości banków i instytucji finansowych oraz usprawnienie obsługi klientów7. Powołanie ośrodka lub nawiązanie stałej współpracy z odpowiednimi placówkami zewnętrznymi wspomagającego przedsiębiorstw w uzyskiwaniu certyfikatów jakości (w tym: ISO).
IX. Rozwój szkolnictwa prywatnego na potrzeby gospodarki	<ol style="list-style-type: none">1. Zdefiniowanie kierunków kształcenia wynikających z prognozy potrzeb lokalnych2. Wspieranie działań prowadzących do powstawania placówek edukacyjnych

Tablica 2.5.2: Cele strategiczne i zadania w obszarze: ŚRODOWISKO NATURALNE

Cel strategiczny	Zadania
I. Poprawa środowiska naturalnego	<ol style="list-style-type: none">1. Budowa Zakładu Utylizacji Odpadów2. Budowa obwodnicy – w celu odciążenia ulic przelotowych3. Rozbudowa i dokończenie kanalizacji sanitarnej4. Likwidacja dzikich wysypisk5. Zmniejszenie uciążliwości zakładów przemysłowych dla środowiska naturalnego
II. Zmniejszenie niskiej emisji	<ol style="list-style-type: none">1. Doprowadzenie sieci CO do budynków wielorodzinnych przy ul. Cmentarnej i Wojska Polskiego2. Opracowanie koncepcji doprowadzeni sieci CO do budynków osiedla Argentyna3. Rozbudowa instalacji odsiarczania w Ciepłowni Miejskiej4. Wdrożenie do stosowania paliw ekologicznych
III. Zagospodarowanie terenów przemysłowych	<ol style="list-style-type: none">1. Rekultywacja starych wysypisk i terenów zdegradowanych2. Rekultywacja terenów po eksploatacji kruszywa
IV. Ochrona Zespołu Jurajskiego Parku Krajobrazowego	<ol style="list-style-type: none">1. Opracowanie planu zagospodarowania i ochrony ZJPK
V. Miasto zielone i przyjazne	<ol style="list-style-type: none">1. Rozbudowa parków i ich bieżąca konserwacja2. Rozbudowa i poprawa bazy rekreacyjnej (kąpieliska, kręgielnie)3. Budowa i poprawa funkcjonowania osiedlowych placów zabaw4. Budowa ścieżek rowerowych5. Uzupełnienie i konserwacja zieleni osiedlowej6. Opracowanie koncepcji miejskiej informacji wizualnej i kolorystycznego wystroju miasta7. Prowadzenie szeroko pojętej edukacji ekologicznej

Tablica 2.5.3: Cele strategiczne i zadania w obszarze: EDUKACJA

Cel strategiczny	Zadania
I. Przygotowanie oferty w zakresie edukacji ponadpodstawowej	<ol style="list-style-type: none">1. Analiza aktualnych i prognozowanych potrzeb edukacyjnych2. Stworzenie bazy informacyjnej dla administracji placówek oświatowych oraz pracodawców (w tym: wykazów zawodów nadwyżkowych, deficytowych i równoważnych)3. Dostosowanie bazy edukacyjnej i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy4. Opracowanie pełnej oferty edukacyjnej określającej również warunki jej realizacji
II. Analiza aspiracji edukacyjnych młodzieży i kreowanie poziomu wykształcenia	<ol style="list-style-type: none">1. Opracowanie programu reorientacji zawodowej2. Powołanie szkoły nauczania języków obcych3. Tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji na różnych poziomach edukacyjnych4. Opracowanie programu reorientacji zawodowej dla osób, które mogą utracić pracę5. Kształtowanie wzorcowych postaw nauczycieli w środowisku oświatowym6. Zorganizowanie ośrodków współpracy z młodzieżą7. Rozwój międzynarodowej współpracy pomiędzy placówkami oświatowymi8. Utworzenie w szkołach klas z językiem obcym jako wykładowym9. Opracowanie poradnika dla młodzieży ułatwiającego korzystanie z funduszy unijnych i innych (np. SOKRATES, Fundacja im. Stefana BATOREGO – program „młodzież dla Europy ...”).10. Uzyskiwanie przez szkoły znaku jakości „INTERKLASA – edukacja informatyczna” – zgodnie z programem sejmowej komisji Edukacji.11. Utworzenie Gminnego Funduszu Stypendialnego dla najzdolniejszej młodzieży.
III. Rozszerzenie kierunków kształcenia na poziomie szkoły wyższej	<ol style="list-style-type: none">1. Ustalenie kierunk. kształcenia na poziomie wyższym, pożądanym z punktu widzenia perspektyw rozwojow. miasta.2. Wskazanie lokalizacji dla szkół3. Znalezienie źródeł dofinansowania4. Znalezienie uczelni, które zechcą utworzyć swoje filie5. Zabezpieczenie mieszkań dla kadry naukowo dydaktycznej, która zadeklaruje stały związek z uczeln. lub ich filiami6. Ufundowanie stypendiów doktoranckich dla obywateli miasta, którzy zadeklarują stały związek z uczelniami lub ich filiami w Zawierciu.
IV. Efektywne wykorzystanie placówek oświatowych	<ol style="list-style-type: none">1. Ograniczenie kształcenia w zakresie nieefektywnych kierunków2. Celowe zagospodarowanie wolnych pomieszczeń w placówkach oświatowych3. Preferowanie nauczania w zakresie usług turystycznych4. Prowadzenie jakościowej oceny szkół połączone z systemem premiowania szkół i nauczycieli5. Utworzenie Ośrodka Doskonalenia Zawodowego

Tablica 2.5.4. Cele strategiczne i zadania w obszarze: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Cel strategiczny	Zadania
I. Modernizacja układów drogowych oraz optymalizacja organizacji ruchu	<ol style="list-style-type: none">1. Budowa obwodnicy miejskiej południowej (na drodze krajowej nr 78)2. Budowa obwodnicy miejskiej zachodniej3. Budowa ronda w rejonie ulic Sikorskiego, Dmowskiego oraz ronda Żabki4. Opracowanie optymalnego planu organizacji ruchu w mieście z minimalizacją tego ruchu w centrum miasta5. Opracowanie i wdrożenie programu remontu dróg w mieście powodującego stałą poprawę w tym zakresie6. Zwiększenie ilości sygnalizacji świetlnych w mieście7. Budowa parkingów w mieście
II. Komunikacja zewnętrzna	<ol style="list-style-type: none">1. Uruchomienie szybkiej komunikacji z lotniskiem oraz ważniejszymi centrami administracyjno-gospodarczymi2. Analiza funkcjonalności połączeń komunikacyjnych z okolicznymi gminami oraz wdrożenie niezbędnych zmian w tym zakresie3. Monitorowanie komunikacji lokalnej pod kątem potrzeb ruchu turystycznego4. Uruchamianie połączeń sezonowych w okresach szczególnie nasilonego ruchu turystycznego
III. Rozwój telefonizacji	<ol style="list-style-type: none">1. Podłączenie obrzeży miasta – w tym osiedli domków jednorodzinnych2. Poprawa łączności w centrum miasta3. Zwiększenie oferty usług telekomunikacyjnych
IV. Rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz utrzymanie w dobrym stanie technicznym istniejącej substancji mieszkaniowej	<ol style="list-style-type: none">1. Rozwój budownictwa komunalnego2. Systematyczne podnoszenie standardu mieszkań komunalnych do poziomu ogólnie przyjętych standardów3. Zintensyfikowanie remontów istniejącej substancji mieszkaniowej w celu zapobieżenia jej dekapitalizacji4. Włączanie termomodernizacji budynków do programu remontów istniejącej substancji mieszkaniowej5. Opracowanie kompleksowego programu termomodernizacji komunalnych budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej6. Doprowadzenie CO do wszystkich budynków komunalnych
V. Modernizacja sieci wodociągowej i budowa sieci kanalizacyjnej	<ol style="list-style-type: none">1. Opracowanie perspektywicznego planu budowy brakującej sieci kanalizacyjnej w całym mieście2. Wymiana istniejących, zużytych technicznie sieci wodociągowych
VI. Wykorzystanie innowacji tech. dla komunikacji społecznej	<ol style="list-style-type: none">1. Uruchomienie lokalnej telewizji kablowej2. Uruchomienie radia lokalnego
VII. Budowa sieci gazowych	<ol style="list-style-type: none">1. Opracowanie perspektywicznego, optymalnego planu budowy brakującej sieci gazowej w całym mieście
VIII. Modernizacja sieci ciepłowniczych oraz źródeł ciepła	<ol style="list-style-type: none">1. Opracowanie programu budowy nowych sieci i podłączenia nowych odbiorców2. Wymiana starej sieci ciepłowniczej na rury preizolowane3. Automatyzacja węzłów ciepłowniczych oraz wprowadzenie zdalnego sterowania tymi węzłami4. Zastosowanie w ciepłowni miejskiej najnowszych rozwiązań technicznych i technologicznych w celu optymalizacji kosztów produkcji ciepła

Tablica 2.5.5: Cele strategiczne i zadania w obszarze: **SPOŁECZEŃSTWO, infrastruktura społeczna oraz relacje władza-społeczeństwo**

I. Przeciwdziałanie bezrobociu	<ol style="list-style-type: none">1. Rozeznanie przewidywanego poziomu zwolnień w istniejących firmach i potrzeb w nowych zakładach2. Przygotowanie skutecznego systemu przekwalifikowania bezrobotnych.3. Prowadzenie programu prac interwencyjnych, robót publicznych4. Tworzenie miejsc pracy w ramach MŚP w zakresie usług turystycznych i agroturystycznych5. Tworzenie lokalnych funduszy celowych6. Tworzenie ośrodków wspierania przedsiębiorczości i systemu preferencji dla handlu i usług
II. Tworzenie korzystnych warunków bytowych	<ol style="list-style-type: none">1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego o zróżnicowanym standardzie2. Zapewnienie mieszkań dla osób najuboższych oraz dla osób niepełnosprawnych, w tym mieszkań chronionych3. Wspieranie TBS
III. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych	<ol style="list-style-type: none">1. Szkolenie kadry1. Utworzenie specjalistycznego stanowiska w UM2. Przekazywanie informacji dla partnerów społecznych w zakresie możliwości i warunków korzystania z funduszy zewnętrznych
IV. Tworzenie skutecznego systemu opieki społecznej i zdrowotnej	<ol style="list-style-type: none">1. Koordynacja działań z powiatem i organizacjami pozarządowymi2. Utworzenie noclegowni3. Aktualizowanie „mapy potrzeb” w zakresie opieki społecznej4. Monitorowanie jakości usług zdrowotnych i podejmowanie niezbędnych interwencji5. Utworzenie profesjonalnej Służby Socjalnej wg. standardów europejskich.
V. Tworzenie warunków do skutecznej integracji społ. lokalnej	<ol style="list-style-type: none">1. Poszerzenie form i płaszczyzn dialogu społecznego2. Utworzenie Centrum Informacyjnego w Urzędzie Miejskim, z wykorzystaniem medialnych technik informatycznych3. Kreowanie formalnych i nieformalnych struktur społecznych
VI. Zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego	<ol style="list-style-type: none">1. Poprawienie skuteczności działania Straży Miejskiej2. Opracowanie i realizacja programu „Bezpieczne Zawiercie”.3. Dodatkowe oświetlenie terenów peryferyjnych miasta
VII. Nawiązanie współpracy międzynarodowej	<ol style="list-style-type: none">1. Korzystanie z doświadczeń krajów UE.2. Współpraca z miastami partnerskimi za granicą.
VIII. Ochrona zasobów kulturowych miasta	<ol style="list-style-type: none">1. Podjęcie działań zmierzających do zachowania tożsamości miasta (tradycje historyczne)2. Rozbudowa Izby Muzealnej3. Stworzenie Centrum Tradycji i Kultury (Pałacyk Szymańskiego)4. Promocja ruchu wydawniczego5. Ochrona zabytków
IX. Zwiększenie aktywności społeczeństwa miasta	<ol style="list-style-type: none">1. Ścisła współpraca społeczeństwa z władzami miasta2. Zwiększenie aktywności samorządów w dzielnicach miasta
X. Zagospodarowanie przestrzenne miasta	<ol style="list-style-type: none">1. Opracowanie i uchwalenie nowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta2. Poprawa stanu zagospodarowania osiedli mieszkaniowych (mała architektura, zieleń, place zabaw, lokalne obiekty sportowe)

